

ANMÄLAN OM UTREDNING AV MATFÖRGIFTNINGSEPIDEMI

Anmälningar om utredning görs sedan 1.1.2010 på elektronisk väg i datasystemet för rapportering av matförgiftningsepidemier, det vill säga systemet RYMY. Tjänsten finns på webbadressen:

<https://palvelut2.evira.fi/rymy/>

Användaridentifikation som behövs för att kunna göra en anmälan om utredning och för att se de egna anmälningarna får kommunen av Livsmedelsverket. Kommunen behöver ingen användaridentifikation för att göra en anmälan om misstanke. Det regionförvaltningsverk (RFV) till vars område den kommun hör som sänder in anmälan och centralmyndigheterna Livsmedelsverket och Institutet för Hälsa och Välfärd (THL) kan med sina egna användaridentifikationer studera uppgifterna om utredningar av epidemier i RYMY. Valvira kan studera utredningar av vattenburna epidemier.

Anmälan om utredning görs alltid då en anmälan om epidemi eller misstanke om epidemi har gjorts till THL. Anmälan om utredning görs även om det efter att anmälan om misstanke har gjorts skulle visa sig att det inte gäller en epidemi eller att det gällde en epidemi som inte är livsmedelsburen eller vattenburen.

Anmälan om utredning är en detaljerad utredning av vilken framgår bland annat plats och tidpunkt för epidemin, slag av epidemi, antalet exponerade och insjuknade, de insjuknades symptom och sjukdomsbild, orsaken till epidemin, det livsmedel som spridit epidemin, fel som observerats vid hantering av livsmedel eller dricksvatten, utförda epidemiologiska undersökningar och laboratorieundersökningar samt vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av fallet för att förhindra att situationen återuppstår.

Beträffande familjeepidemier (då medlemmar av samma familj har insjuknat) görs i allmänhet ingen anmälan om misstanke om det inte finns särskilda skäl till det. Det bör ändå noteras att även familjeepidemier omfattas av utredningen och en anmälan om utredning ska sändas till Livsmedelsverket. Anmälan om utredning sänds också då det gäller små epidemier (2–5 insjuknade) om vilka det inte är nödvändigt att sända anmälan om misstanke till THL.

Anmälan om utredning ska göras inom 3 månader efter epidemin. Den myndighet som är ansvarig för kommunens hälsoövervakning ska göra anmälan.

Kommunens arbetsgrupp för utredning av matförgiftningar har en central position då det gäller utredningar av epidemier. Det är viktigt att gruppen snabbt påbörjar arbetet med att utreda den misstänkta epidemin och ser till att alla undersökningar som utredningen av epidemin kräver blir gjorda. Informationen från anmälningarna om utredning används på flera sätt vid utbildningar och vid uppföljning av matförgiftningar.

Livsmedelsverket upprätthåller ett nationellt register över matförgiftningsepidemier utgående från anmälningarna om utredning. Därtill rapporteras uppgifterna om epidemierna årligen till den Europeiska livsmedelssäkerhetsmyndigheten EFSA:s datainsamlingssystem om matförgiftningsepidemier inom EU och om dess orsaker.

Kontaktuppgifter och organisationernas funktioner

Livsmedelsverket, Enheten för mikrobiologisk livsmedelssäkerhet (tillsyn)

PB 200, 00027 Livsmedelsverket

telefon 029 530 0400 (växeln)

Livsmedelsverket är livsmedelstillsynens centralmyndighet som styr livsmedelstillsynen. Livsmedelsverket konsulterar och koordinerar spårningar och tillbakadraganden av livsmedel samt upprätthåller det nationella registret över matförgiftningsepidemier.

Livsmedelsverket, Enheten för mikrobiologi (laboratorium)

PB 200, 00027 Livsmedelsverket

telefon 029 530 0400 (växeln)

Nationellt referenslaboratorium. Vid behov laboratorieundersökningar av livsmedelsprover, prover som tas i produktionsmiljön och av djur vid utredningar över epidemier, toxinanalyser, fortsatta typningar av isolerade bakteriestammar.

Institutet för hälsa och välfärd, Enheten för smittskydd och vaccinationer

Smittskyddsenheten

PB 30, 00271 Helsingfors

telefon 029 524 6000 (växeln)

Konsulterar och koordinerar vid behov utredningsarbete och bekämpning av epidemier.

Institutet för hälsa och välfärd, Enheten för mikrobiologisk expertis

PB 95, 70701 Kuopio

telefon 029 524 6000 (växeln)

Stöder utredningar av vattenburna epidemier. Enheten har sakkunskap om vattenverk och står vid behov i förbindelse med andra vattenverksexperter.

Institutet för hälsa och välfärd, Enheten för mikrobiologisk expertis

PB 30, 00271 Helsingfors

telefon 029 524 6000 (växeln)

Koordinerar laboratorieundersökningar av humanprover vid epidemiutredningar.

HUSLAB/Klinisk mikrobiologi

Avdelningen för parasitologi

Haartmansgatan 3, 00290 Helsingfors

telefon (09) 1911

Parasitologiskt stödlaboratorium vid epidemiutredningar.

Avdelningen för virologi

Haartmansgatan 3, 00290 Helsingfors

telefon (09) 1911

Virologiskt stödlaboratorium för utredning av epidemier.